

ბახვი ჰესი

ჩვენ ზრუნავთ ადამიანებზე, ბუნებასა და დემოკრატიის განვითარებაზე

სოციალური პროგრამის შესრულების შემდეგ ბახვი ჰესი სოციალური ფონდის მეშვეობით დაეხმარება სოფლებს

ინტერვიუ ბახვი ჰესის დირექტორთან, გიორგი აბრამიშვილთან

ბახვი ჰესის პროექტზე მუშაობა ბახვი ჰესის გუნდმა 2021 წელს დაიწყო. პირველი ორი წელი იყო კვლევებისა და პროექტის განხორციელებისთვის ყველა საჭირო ნებართვის მოპოვების ეტაპი. კომპანიის თანამშრომლები აქტიურად მუშაობდნენ, როგორც სახელმწიფო უწყებებთან, ასევე ადგილობრივ მოსახლეობასთან, გარემოსდაცველებთან, მედიის წარმომადგენლებთან. იმართებოდა საჯარო დისკუსიები და გაფართოებული შეხვედრები, რომლის ფარგლებშიც მოსახლეობა და დაინტერესებული ჯგუფების წარმომადგენლები იღებდნენ მონაწილეობას დისკუსიებშია თუ განხილვებში.

კომპანიის კეთილი ნების საფუძველზე, სხვადასხვა ჯგუფთან ჩართულობის და ორმხრივი კომუნიკაციის შედეგად, ასევე, მრჩეველთა საბჭოს რეკომენდაციების საფუძველზე, შემუშავდა სოციალური პროგრამა, რომელიც 2021 წლის შემოდგომიდან ამოქმედდა. ბახვი ჰესის სოციალური პროგრამა მრავალმხრივია და ამ დროისთვის პროექტების 90% უკვე შესრულებულია.

- ბატონო გიორგი, როგორც ვიცით, ბახვი ჰესის სოციალური პროგრამა

წარმატებით ხორციელდება. როგორ მოახერხეთ, რომ ის ყველა-სათვის მისაღები იყო თავიდანვე?

- პირველ რიგში ვიჭყოდი იმას, რომ სოციალური პროგრამა ჩვენმა გარემოსდაცვისა და სოციალური პროექტების გუნდმა შექმნა არა

დამოუკიდებლად და ერთპიროვნულად სამშენებლო პერიმეტრთან არსებულ სოფლებში მცხოვრები მოსახლეობისთვის, არამედ სწორედ ამ მოსახლეობასთან ერთად, იმ ადამიანებთან ერთად, ვისთვისაც კეთდებოდა

ეს პროგრამა. პირველ ეტაპზე სამშენებლო პერიმეტრთან ახლოს მდებარე სოფლებში კარდაკარის პრინციპით ჩავატარეთ საჭიროებების კვლევა. შემდეგ, ამ კვლევაზე დაყრდნობით გამოვყავით მიმართულებები და ამ მიმართულებებს დავაშენეთ კონკრეტული პროექტები. პროგრამა მოიაზრებს პროექტებს, რომლებიც ფარავს განათლებას - ბაღი, სკოლა, უნივერსიტეტი; ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას - გზები, ხიდები, განათება, წყლის სისტემა; მცირე ბიზნესისა და ტურიზმის ხელშეწყობას - გურული ჩაი, სტუმარ-მასპინძლობის ობიექტები; შშმ პირების გაძლიერება და ა.შ. მართალია ბრძანდებით, როცა ამბობთ, რომ ამ პროექტების 90% პირნათლად შეასრულა ბახვი ჰესმა. ამჟამად გვაქვს რამდენიმე მიმდინარე პროექტი, რომელიც მშენებლობის დასრუ-

გიორგი აბრამიშვილი, ბახვი ჰესის დირექტორი

ლებამდე იქნება აქტიურ ფაზაში.

- ბატონო გიორგი, შეიძლება ვთქვათ, რომ თქვენმა პროექტებმა ცოტა მაინც შეცვლა ცხოვრების ხარისხი სამშენებლო მოედნის მიმდებარე არსებულ სოფლებში? - ვფიქრობ ამის თემის საფუძველი

გვაქვს, რადგან თავისუფლად შეგვიძლია შევადაროთ 2021 წელს არსებული ვითარება და დღევანდელს ერთმანეთს.

II გვარდზე

შეთანხმება მთისპირის მთხლეობასა და მუნიციპალიტეტს შორის შედგა, რის შედეგადაც მთისპირის ცენტრალური გზა გაიხსნა

2025 წლის 9 მაისს მთისპირში მცხოვრებმა რამდენიმე ადამიანმა ცენტრალური გზა გადაკეტა, მთისპირში გზის დაგების მოთხოვნით. გზის გადაკეტვის შედეგად, ბახვი ჰესის სამშენებლო სამუშაოები გარკვეული პერიოდით შეჩერდა, რადგან მთისპირის მაცხოვრებლები არ ატარებდნენ მანქანებს სამშენებლო მოედნის მიმართულებით. მოსახლეობის მოთხოვნის პირდაპირი ადრესატი ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერია იყო.

მთისპირში მერის რწმუნებულის, ვლადიმერ ჩავლეშვილის ინიციატივით, მუნიციპალიტეტი მზადაა დააგოს გზა თუმცა, ამისთვის საჭიროა დასრულდეს ბახვი ჰესის მშენებლობა, რადგან სწორედ ექსპლუატაციაში შესული ჰიდროელექტროსადგურიდან მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში შესული დამატებითი გადასახადები მისცემს ოზურგეთის მერიას საშუალებას მიმართოს საჭირო თანხები მთისპირის ცენტრალური გზის რეაბილიტაციაზე.

მოლაპარაკებები მთისპირის მოსახლეობასთან რამდენიმე დღეს გაგრძელდა. მოლაპარაკებების პროცესში ჩართული იყო, როგორც მუნიციპალიტეტი, კერძოდ, მერი ავთანდილ თალაკვაძე და მერის წარმომადგენელი ვლადიმერ ჩავლეშვილი, ასევე, კომპანია ბახვი ჰესის დირექტორი

გიორგი აბრამიშვილი, ტექნიკური დირექტორი არჩილ ძნელაძე და გარემოსდაცვისა და სოციალური პროექტების მენეჯერი დავით კობერიძე. შეთანხმება ერთი მხრივ მთისპირის მცხოვრებლებსა და მეორეს მხრივ, მუნიციპალიტეტს შორის შედგა. მუნიციპალიტეტმა აიღო ვალდებულება გზის დაგების სამუშაოების ჩატარებაზე მას შემდეგ, რაც ჰიდროელექტროსადგური ოფიციალურად შევა ექსპლუატაციაში. ბახვი ჰესის მენეჯმენტმა კი, პასუხისმგებლობა აიღო ჰესის მშენებლობის დასრულებამდე, განსაკუთრებით, ზაფხულის სეზონის პერიოდში, უფრო მკაცრად გააკონტროლოს სატვირთო მანქანების მოძრაობის წესები და ასევე, დამტვერიანების თავიდან აცილების მიზნით, განახორციელოს გზის მორწყვის სამუშაოები. შეთანხმების შედეგად, მო-

სახლეობამ პროტესტი შეწყვიტა და გზა გაიხსნა.

„მოგესტენებათ, ბახვი ჰესი ოპერირებს როგორც საქართველოს კანონმდებლობის სრული დაცვით ასევე, მშენებლობის იმ სტანდარტისა და ნორმის მიხედვით, რომელიც ალიარებულია მსოფლიოს მონინავე ქვეყნებში. სოფლის გზებზე სატვირთო მანქანების გადაადგილება ჩვენი შრომისა და უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომლების მკაცრი კონტროლის ქვეშ მიმდინარეობს. ჩვენ სპეციალური სწავლება ჩავუტარეთ როგორც კომპანიაში მუდროშეებად აყვანილ ადგილობრივ მოსახლეობას, რომლებიც ადგილზე აკონტროლებენ გზებზე მძიმე ტექნიკის მოძრაობას, ასევე მთისპირის საჯარო სკოლის V-XII კლასის 40 მოსწავლეს, უსაფრთხოებისა და მოძრაობის წესების შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით. ზაფხულის პერიოდში დამტვერიანების თავიდან ასაცილებლად, გზების მორწყვის სამუშაოები ტარდებოდა მშენებლობის დაწყების პირველივე დღეებიდან და ცხადია, ჩატარდება წელსაც. მაგალითად, შარშან ჯერ ინერტული მასალით მოსწორდა და

სოფლი უანანა, გზის მორწყვის სამუშაოები

დაიტკეპნა სოფლის დაზიანებულ გზები, ხოლო შემდეგ, დღის განმავლობაში 3-ჯერ ხდებოდა მორწყვა. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიის ეგიდით მიმდინარეობს სამუშაოების წარმოება, გზაზე უსაფრთხო მოძრაობას არეგულირებენ ბახვი ჰესის მუდროშეები. ცხადია,

წელსაც არაფერი იცვლება ჩვენი კომპანიის რეგლამენტში და უსაფრთხოების წესების მაქსიმალური დაცვით წარგმართავთ მძიმე ტექნიკის გადაადგილებას“, - აცხადებს დავით კობერიძე, კომპანიის გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების ხელმძღვანელი.

ბახვი ჰესის მისახმე

ბახვი ჰესი მართავს მდინარის მოდინებაზე მომუშავე მცირე და საშუალო ზომის ბახვი 1 და ბახვი 2 ჰიდროელექტროსადგურის პროექტებს, რომლებიც დაგეგმილია მდინარე ბახვისწყალზე.

განსახორციელებელი პროექტები მოქცეულია ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე. მათი ჯამური დადგმული სიმძლავრეა 43 მეგავატი, წლიური დაგეგმილი გამოიმუშავება კი, 180.5 მილიონ კილოვატსაათია.

რეპორტაჟი

ბახვი ჰესი -
გარემოსდაცვა და სტანდარტებიმარიამ ვაჩნაძე, ბახვი ჰესის გარემოსდაცვისა და
სოციალური საკითხების ოფიცერი

მთავარი და ყველაზე მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვისა და სოციალური პროგრამის თვალსაზრისით არის გარემოზე შეფასების დოკუმენტი.

ეს არის დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს, ფარავს და არეგულირებს ისეთ საკითხებს, როგორიცაა გარემოს დაცვა, ტექნიკური და სოციალური საკითხები.

ჩვენ, კეთილი ნების საფუძველზე, ბიომრავალფეროვნების კვლევის პარალელურად ჩავატარეთ დამატებითი კვლევები, რომელიც თავისი შინაარსით ცდება ქართულ კანონმდებლობაში მოთხოვნილი აუცილებელი კვლევების ნუსხას. 2021 წელს, პროექტის კვლევის ეტაპზე, პროექტით დაინტერესებული ჯგუფების რეკომენდაციით, ჩამოვიყვანეთ საერთაშორისო ექსპერტები. სწორედ მათ ჩაატარეს როგორც ბიომრავალფეროვნების კვლევა, ასევე, მიკო და მაკრო კლიმატის კვლევა, ხარჯთ-სარგებლიანობის ანალიზი, კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება.

აღსანიშნავია ისიც, რომ პირველად ჩვენმა საერთაშორისო მკვლევარებმა იპოვეს კავკასიური სალამანდრა ბახვისწყლის ხეობაში.

მანამდე არსებობდა ცნობები, რომ წითელ წიგნში შეტანილი ეს სახეობა ბინადრობდა ხეობაში თუმცა, არავის ჰყავდა თვალთ ნანახი. სწორედ, ჩვენმა მკვლევარებმა მიაგნეს მას და მოხდა ამ ფაქტის დაფიქსირება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტში და ასევე, სამეცნიერო წრეებში.

საპროექტო არეალში ბინადრობს მურა დათვი, რომელიც არაერთხელ ჰყავთ ნანახი ჩვენს თანამშრომლებსაც.

ჩვენ მაფრთხილებელი ნიშნებიც გვაქვს განთავსებული საპროექტო ტერიტორიაზე - წლის განმავლობაში რამდენჯერმე ტარდება მონიტორინგი გარემოსდაცვის სხვადასხვა მართულების შესამოწმებლად.

ეს ვალდებულება გვაქვს, როგორც ადგილობრივი კანონმდებლობით ასევე, მონიტორინგს გვავალდებულებენ ის საერთაშორისო ექსპერტებიც, რომლებმაც ჩაატარეს კვლევები. ისინიც გარკვეული პერიოდულობით ჩამოდიან და აკვირდებიან; ასევე, სწავლობენ თუ რო-

მარიამ ვაჩნაძე
გარემოს დაცვისა და სოციალური
საკითხების ოფიცერი

გორ ვახორციელებთ მათ მიერ განერილ სამოქმედო გეგმას, ვალდებულებებსა და შემარბილებელ ღონისძიებებს.

გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა გვაძლევს იმის შესაძლებლობას, რომ სადაც გვექნება შესაძლებლობა სრულიად ავირიდოთ თავიდან ზემოქმედება გარემოზე, ხოლო სადაც არ იქნება ამის შესაძლებლობა, მინიმუმამდე იყოს დაყვანილი ის ზეგავლენა რაც შეიძლება პროექტის განხორციელების დროს მოხდეს გარემოზე.

კვლევები, რომელიც წლის განმავლობაში 4-ჯერ ტარდება:

- ზედაპირული წყლების ხარისხის მონიტორინგი;
- საპროექტო დერეფანში და მის მიმდებარედ არსებული ჰაბიტატებისა და მცენარეული საფარის, მოზინადრე და ვიზიტორი ცხოველების მონიტორინგი;
- მდინარე ბახვისწყლის ბიოლოგიური გარემოს კვლევა;
- ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი რომელიც მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს: ა) ჰაბიტატის მონიტორინგი; ბ) ცხოველების მონიტორინგი; გ) რეპტილიებისა და ქვეწარმავლების მონიტორინგი; დ) ხმაურის, ვიბრაციისა და დამტყვინტინების კვლევა.

#ერთადვაშენებით

სოციალური პროგრამის შესრულების შემდეგ ბახვი ჰესი
სოციალური ფონდის მეშვეობით დაეხმარება სოფლებს

გვერდიდან

პირველი, რაც შეგვიძლია ვთქვათ ისაა, რომ ჩვენ პირნალთლად შევასრულეთ დანაპირები და მაქსიმალურად დავასაქმეთ ადგილობრივი მოსახლეობა პროექტზე. ეს კი ნიშნავს ოჯახებში ხელფასის სახით შესულ თანხას, რაც აძლევს საშუალებას ადგილობრივებს გაიუმჯოფესონ ცხოვრების პირობები. ჩვენ ასევე შესაძლებლობების ფარგლებში პრიორიტეტს ვანიჭებთ ადგილობრივებს, როცა გვჭირდება მძიმე თუ მსუბუქი ტექნიკის დაქირავება, მომსახურების თუ გარკვეული პროდუქტების შეძენა. ჩვენი დანაპირები იყო, რომ პროექტის ბიუჯეტი პრიორიტეტულად დაიხარჯებოდა რეგიონში და ასეც ვიქცევით, იქნება ეს პურის შესყიდვა, თუ ტრაქტორის ქირაობა. რაც შეეხება სო-

ციალურ პროექტებს, შშმ პირები იღებენ ყოველთვიურ დახმარებას 2021 წლიდან და ვფიქრობ, თანხა, რასაც ისინი იღებენ, გარკვეულ პრობლემებს უგვარებს მათ. ვანისქედში, რაც ეს სოფელი არსებობს სულ სუფთა წყლის პრობლემა ჰქონდათ. სოფლის მაცხოვრებლებს სახლში არ მიეწოდებოდათ სუფთა წყალი. შარშან ჩვენ სრულად მოვუგვარეთ ვანისქედელებს ეს პრობლემა. ბახმაროში ენერგოეფექტური განათების სისტემა დავამონტაჟეთ USAID-ის ენერგეტიკულ პროგრამასთან ერთად, გადაძლიერეთ გურული ჩაი და სტუმარ-მასპინძლობის სექტორი USAID-ის ეკონომიკურ პროგრამასთან ერთად, მოვანერგეთ ინფრასტრუქტურა - გზები, ავამენთ ახალი ხიდი, საგანმანათლებლო პროგრამებით კი დავეხმარეთ საბავშვო ბაღს, სკოლის მოსწავლეებს

20 მაისი _ ბოლო გარის დღე

მთისპირის საჯარო სკოლა

ჩხაკაურას საჯარო სკოლა

2025 წლის 20 მაისს საქართველოს სკოლებში ბოლო ზარი დაირეკა XII კლასების მოსწავლეებისთვის, რომლებმაც დაასრულეს საშუალო განათლების მიღების ეტაპი და ცხოვრების ახალ საფეხურზე გადავიდნენ. ჩხაკაურას საშუალო სკოლა წელს 3-მა მოსწავლემ, მთისპირის საჯარო სკოლა კი 8 მოსწავლემ დაასრულა.

ბახვი ჰესის სახელით, გვსურს მივულოცოთ ახალგაზრდებს სკოლის დამთავრება და ვუსურვოთ მათ წარმატებები.

ფოტორეპორაჟი

სამშენებლო პერიმეტრის სტუმრები ჩვენი თანამშრომლების ოჯახში

მელა (Vulpes vulpes) გურიის ტყეებში ფართოდ გავრცელებული მტაცებელი ძუძუმწოვარია, რომელიც ადაპტირებულია როგორც მთაგორიან, ისე ბარში მდებარე ტყიან ზონაში ცხოვრებისთვის.

გურიის ტყის მელა მარტო ცხოვრების წესს მისდევს. ის ღამის ცხოველია - ძირითადად სიბნელეში ნადირობს პატარა მღრღნელებზე, ფრინველებზე, მწერებზე.

ძალიან ფრთხილი და დაკვირვებულია, ადვილად არ ჩნდება ადამიანის თვალწინ.

მელა კარგად არის შეგუებული გურიის კლიმატსა და ლანდშაფტს. ის ბინადრობს ბუნებრივ სოროებში ან თავად თხრის მათ ფერდობებზე და ხეების ძირში. ხშირად იყენებს მიტოვებულ, მყუდრო, ბუჩქნარიან

ადგილებს. ის, რომ მელა კვლავ ჩანს ბახვი ჰესის სამშენებლო პერიმეტრის მიმდებარედ, ჩვენითვის იმაზე მეტყველებს, რომ გარემოსდაცვის თვალსაზრისით სწორედ იმართება ჩვენი პროექტი.

მელა სამშენებლო პანაჟის
მიმდებარე ტერიტორიაზე